

det. Ransagning under disse omstændigheder begrundes især ud fra sikkerhedsmæssige hensyn såvel i forhold til forsvaret som i forhold til det øvrige personel og det omgivende samfund. Formålet med den gældende bestemmelse er desuden at sikre mulighed for at kunne foretage undersøgelse, mens der endnu er stor sandsynlighed for, at eftersøgte genstande stadig befinder sig på området.

Det er Udvalget om den militære straffe- og retsplejeordnings opfattelse, at der fortsat er behov for regler, der giver mulighed for at kunne gennemføre ransagning over for militært personel på militært område under lempeligere betingelser end de, der gælder efter retsplejeloven. Sikkerhedsmæssige hensyn kan efter udvalgets vurdering begrunde adgang til "kollektiv" ransagning hos militært personel, når der er begrundet mistanke om, at der er forsvundet våben, våbendele, ammunition, sprængstoffer og lignende, f.eks. efter en øvelse, hvor ikke alt udleveret materiel er leveret tilbage, eller hvis der er stjålet eller på anden måde forsvundet våben mv. fra et militært depot.

På samme måde finder udvalget, at en mistanke om, at der på militært område findes euforiserende stoffer, herunder hash eller hård narkotika, kan begrunde en tilsvarende udvidet adgang til ransagning. Omgang med våben, farligt materiel eller udstyr i øvrigt og betjening af enhver form for udstyr, der kan have betydning for andet personels opgaver, f.eks. elektronisk udstyr, rummer i sig selv en vis fare for alvorlige situationer eller for den sags skyld ulykker. Denne fare øges betydeligt, hvis personellet er påvirket af euforiserende stoffer. Er der f.eks. mistanke om, at der findes euforiserende stoffer blandt personellet, er det nødvendigt, at militære myndigheder har effektive muligheder for omgående at kunne gribe ind, herunder gennem ransagning, selv om mistanken om besiddelse af disse stoffer ikke konkret kan rettes mod en eller flere bestemte personer.

Der bør efter udvalgets opfattelse desuden være mulighed for at kunne gribe ind gennem denne form for ransagning, når der er mistanke om, at der er begået tyveri fra andet personel. Dette synspunkt er blevet underbygget over for udvalgsmedlemmer under samtaler med militært personel, herunder særligt værnepligtigt personel, under udvalgets tjenestestedsbesøg.

Denne form for kriminalitet blandt kammerater – der kun undtagelsesvist forekommer – kan efter det oplyste give anledning til betydelige problemer og spændinger blandt de øvrige i gruppen og ikke mindst, hvis mistanken kan rettes mod flere. Hele uddannelsens formål, og herunder også sikkerheden for, at den enkelte ubetinget kan stole på de andre, ikke mindst i

en presset situation, vil under sådanne omstændigheder naturligvis kunne blive stærkt kompromitteret. Muligheden for en udvidet ransagningsadgang i disse tilfælde vil desuden modvirke risikoen for selvtægt.

Også andre lovovertrædelser kan ud fra sikkerhedsmæssige synspunkter begrunde, at ransagning bør kunne ske efter denne særlige militære bestemmelse. Som eksempler kan nævnes tyveri af klassificeret materiale, herunder dokumenter og klassificeret materiel, f.eks. dele til våbensystemer og lignende. Udvalget har imidlertid ikke fundet det muligt i lovbestemmelsen præcist at beskrive, hvilke lovovertrædelser, der skal være mistanke om, for at "kollektiv" ransagning kan foretages.

Udvalgets forslag, som er optaget som § 12 i forslaget til militær retsplejelov, er derfor ikke begrænset til at angå mistanke om bestemt angivne lovovertrædelser.

Den gældende bestemmelse i militær retsplejelov § 14 gælder også for beslaglæggelse i militære straffesager. Udvalget finder ikke grundlag for at foreslå en særbestemmelse vedrørende beslaglæggelse i militære straffesager, idet retsplejelovens regler om beslaglæggelse findes at være tilstrækkelige. Det gælder navnlig § 802 om beslaglæggelse hos mistænkte personer. Det må antages, at spørgsmålet om beslaglæggelse i forbindelse med "kollektiv" ransagning i praksis først opstår, når der ved ransagningen findes effekter mv., der kan beslaglægges i overensstemmelse med retsplejelovens regler. I disse tilfælde vil der enten være tale om, at en bestemt person er mistænkt for en bestemt lovovertrædelse, eller også vil ingen kendes ved det, der er fundet, som derfor kan behandles som hittegods.

Der henvises til betænkningen, siderne 324 - 326, til lovforslagets § 12 samt til de særlige bemærkninger til bestemmelsen.

3.6. Adgangskontrol ved militære områder

Allerede i dag foretages der i et vist omfang kontrol af personer, biler mv. i forbindelse med ind- og udpassage til militære myndigheder. Hjemlen for denne kontrol antages blandt andet at bero på den såkaldte anstaltsordning, hvorefter offentlige myndigheder har adgang til, uden at der foreligger udtrykkelig lov-hjemmel herfor, at udstede regler eller træffe konkrete beslutninger, som er bindende for brugere eller ansatte i institutionerne, og som angår en række praktiske forhold, f. eks. adgangsforhold, sikkerhedsmæssige foranstaltninger mv.

Udvalget om den militære straffe- og retsplejeordning foreslår imidlertid, især ud fra et sikkerhedsmæs-